

L'acreditació en anglès: coneixement, capacitació i acreditació

● **Joan Andreu i Bellés**

Responsable de l'Àrea de Formació
del Servei de Llengües i Terminologia.
Universitat Jaume I de Castelló

L'anglès és la llengua franca de comunicació internacional i cal aprendre-la. Comencem repetint el tòpic que sentim intermitentment en els mitjans de comunicació, en àmbits educatius, en tertúlies familiars i amb amics d'amics acabats de conèixer, i també, cal dir-ho, en boca d'alguns polítics i demagogs. Però és que al capdavall, el tòpic és veritat.

Només cal eixir del nostre àmbit lingüístic –i sense eixir-ne, també– per adonar-nos que moltíssima gent usa la llengua de Shakespeare i d'Obama per comunicar-se. Gent de França, del Brasil o de Rússia, davant d'una persona desconeguda en un país que no és el propi, solen iniciar una conversa o una consulta en anglès, perquè estadísticament

tenen garantit un major percentatge d'èxit; i això, que es percep inconscientment, comença a impregnar el nostre ADN. I qui no vulga veure-ho té un problema. *Houston we have a...*

On es troba l'hotel...? Quin bus hauria d'agafar per anar a...? Quant costa aquest producte? Doctor, tinc dolor a l'esquena, què em puc prendre? Conduïu per l'esquerra... Frases de supervivència necessàries en qualsevol societat que, si ens trobem a l'estranger, possiblement, ens respondran en anglès, sempre que hàgem estat capaços de formular-les en aquesta llengua. Però lamentablement, no sembla que una majoria de valencians, ni de valencians universitaris, estiguem encara en condicions de pronunciar-les, ni d'escriure-les ni d'entendre-les.

Encara que les universitats recullen les deficiències de les anteriors etapes de l'educació en anglès, tampoc no han sabut trobar els mecanismes motivadors o coercitius que facen possible que una majoria dels seus estudiants siguen capaços de comunicar-se de manera eficaç en anglès. Els mecanismes motivadors de les universitats van des de l'insistent missatge «cal saber anglès per fer investigació», «saber anglès és necessari per trobar treball»... fins a donar moltes facilitats per aprendre anglès mentre dura la formació universitària: cursos d'anglès de diversos nivells i en horaris variats, autoaprenentatge amb acompanyament, formació en línia i virtual, grups de conversa, tàndems, parelles lingüístiques, docència en anglès... però malgrat l'oferta i la insistència, una gran part de l'estudiantat roman impermeable a aquests missatges fins que acaben la carrera i s'adonen que necessiten una acreditació en anglès que no tenen.

Actualment, a les universitats comença a aplicar-se amb més determinació la normativa europea i estatal que exigeix el coneixement d'altres idiomes, especialment l'anglès, per poder obtenir beques Eras-

mus, per accedir a estudis de màster, etc. També comença a implantar-s'hi l'exigència d'un nivell B2 d'anglès per poder-se graduar (UPV, UJI). Per tant, futurs estudiants universitaris, poseu-vos les piles i no deixeu l'anglès per a última hora.

I és precisament en l'acreditació dels nivells de coneixement d'anglès on hi ha autèntiques batalles per aconseguir clients entre diversos organismes i empreses privades: les escoles oficials d'idiomes (dins de l'Estat), els certificats de Cambridge (per a tot Europa), els certificats TOEFL (per als Estats Units) i també els CertAcles, que expedeixen una gran part d'universitats de l'Estat agrupades en l'associació ACLES (Associació de Centres de Llengües en l'Ensenyament Superior).

«Encara que les universitats recullen les deficiències de les anteriors etapes de l'educació en anglès, tampoc no han sabut trobar els mecanismes motivadors o coercitius que facen possible que una majoria dels seus estudiants siguen capaços de comunicar-se de manera eficaç en anglès»

«És convenient, per garantir una major objectivitat de l'avaluació de la formació d'idiomes, que les proves d'idiomes estiguen desvinculades del procés formatiu»

També l'administració valenciana ha començat a exigir el nivell B2 d'anglès al professorat de l'ensenyament obligatori i ha regulat l'expedició i el reconeixement de certificats. Això ha provocat que, també des d'algunes universitats, es posara en marxa la màquina de produir certificats no sempre amb les suficients garanties de qualitat, com si l'objectiu principal fóra la col·locació dels ensenyants acabats de graduar, en lloc de garantir un ensenyament de qualitat als xiquets que han de rebre ensenyament en anglès.

Però vegem quins fonaments legislatius regulen tot aquest maremàgnum de certificats i nivells. En l'actualitat, l'expedició de certificats de coneixements lingüístics reconeguts per la Generalitat es basa en el Decret 61/2013, de 17 de maig, del Consell, pel qual estableix un sistema de reconeixement de la competència en llengües estrangeres a la Comunitat Valenciana i es crea la Comissió d'acreditació de nivells de competència en llengües estrangeres (DOCV 7027). D'una banda, hi estableix quins són els certificats vàlids i com es poden obtenir, i, d'una

altra, crea una comissió que serà l'encarregada, cada any, d'aprovar o denegar el reconeixement dels certificats d'idiomes estrangers expedits per organismes, no necessàriament acadèmics, com ara les cambres de comerç. Aquest reconeixement es publica cada any –l'última publicació ha estat l'Ordre 93/2013, d'11 de novembre– en un annex en el qual aquests centres apareixen equiparats a les universitats (públiques i privades) i a centres de reconegut prestigi com ara les escoles oficials d'idiomes o la Universitat de Cambridge. El negoci més sucós ja no es troba, doncs, en l'ensenyament de l'anglès a estudiants de qualsevol nivell educatiu, sinó en l'expedició d'un certificat que l'administració dona per vàlid, si es compleixen una sèrie de requisits. La sospita és indefugible i ben fonamentada: si són les mateixes empreses privades que formen els seus alumnes les que després els acrediten, qui pot creure que realment es garanteix l'objectivitat dels resultats de l'avaluació? Queda en mans dels membres d'aquesta comissió, doncs, garantir la qualitat i la fiabilitat dels certificats d'idiomes estrangers expedits.

Les universitats, per la seua banda, a més dels certificats propis, també reconeixen certificats expedits per altres organismes de reconegut prestigi en l'àmbit de l'avaluació i acreditació d'idiomes, i que recullen en les anomenades taules d'equivalència; consulteu-ne només uns exemples pròxims: Universitat de València, Universitat Jaume I i ACLES.

Però aquesta normativa sobre l'acreditació dels coneixements d'idiomes, com dèiem, és només una part; en l'àmbit de l'ensenyament, l'Ordre 17/2013, de 15 d'abril (DOCV 7006), regula l'expedició dels certificats de capacitació per a l'ensenyament en llengua estrangera que permet als docents impartir les matèries del currículum en

l'ensenyament primari i secundari obligatori en llengua estrangera. Per obtenir-lo, cal estar en possessió d'un nivell B2 –regulat en el Decret 61/2013 citat– i cursar una sèrie de matèries que atorguen la competència professional. Aquestes són les dues potes formatives que cal assolir per poder obtenir la capacitació en anglès i garantir-se una major ocupabilitat: competència lingüística i competència professional. Sí que queda en mans de les universitats l'expedició dels certificats de capacitació i, especialment, la impartició dels cursos de capacitació lingüística i didàctica que preveu l'Ordre 17/2013, que cada universitat ha resolt de manera diferent; així, la Universitat de València ha aprovat el Pla de formació lingüística i didàctica per a l'obtenció del certificat per a l'ensenyament en llengua estrangera i la Universitat Jaume I convoca el Curs per a l'obtenció del certificat de capacitació per a l'ensenyament en llengües estrangeres (anglès) com un curs de postgrau.

En tot cas, la Generalitat reserva a la direcció general amb competències en matèria de formació del professorat la possibilitat de convocar proves d'idioma que acrediten tant la competència lingüística com la professional (articles 7 i 8 de l'ordre 17/2013).

Si bé aquesta normativa de la Generalitat és d'àmbit general i afecta moltes persones –totes les vinculades a l'ensenyament– i institucions –les universitats són les encarregades d'expedir els certificats de capacitació–, cada universitat disposa de normativa diversa que, en major o menor grau, té en compte la necessitat de prendre consciència d'atendre la formació en anglès dels actuals i dels futurs graduats.

Hi ha dos àmbits estretament relacionats, doncs: la formació i l'acreditació; l'una és conseqüència

de l'altra, però no hi ha cap motiu que les obligue a anar indestructiblement unides, sinó tot el contrari, és convenient, per garantir una major objectivitat de l'avaluació de la formació d'idiomes, que les proves d'idiomes estiguen desvinculades del procés formatiu. I així ho recull també la citada Ordre 17/2013: «no seran vàlids els certificats d'aproximament d'activitats formatives o certificats que siguen expedits sense una avaluació prèvia de la competència lingüística» (article 7.5).

En definitiva, ens agrada més o menys, ens caldrà saber anglès per poder tenir més i més bones oportunitats de treball en aquest món globalitzat. Per a això cal estudiar-lo, i aprendre'l bé, ja a l'escola, especialment si es vol estudiar una carrera universitària. Les universitats i l'administració han establert una sèrie de normes que exigeixen cada vegada més un nivell de coneixement i caça de la llengua anglesa per accedir a estudis i a llocs de treball. Ara bé, l'aprenentatge d'una llengua no es fa en un tres i no res, sinó que exigeix esforç i temps, inversió i perseverança, mentalització i creença, de totes les parts. ■